

Formulace výchovných a vzdělávacích cílů

samostatný vedoucí dětí a mládeže – turistické zaměření

foto: V. Ondra

Vedoucí při své činnosti nezbytně:

- formuluje specifické, akceptovatelné, reálné a termínované cíle,
- má dlouhodobou vizi pro svou jednotku, která je v souladu s vizí organizace,
- sestavuje roční plán pro svou jednotku, který obsahuje výchovné a vzdělávací cíle a je v souladu s dlouhodobou vizí s důrazem na pestrost akcí a s nezanedbatelným podílem akcí v přírodě
- sestavuje plán dílčí akce

Jen formulace výchovných a vzdělávacích cílů zajistí, že bude práce vedoucího smysluplná, tedy dojde k požadovaným změnám ve vědomí, chování a postojích dětí (členů skupiny), což se projeví osvojením nových poznatků, dovedností a rozvojem žádoucích rysů osobnosti, které jsou dosaženy ve výchovně vzdělávacím procesu.

Základem pro kvalitní formulaci výchovných a vzdělávacích cílů jsou tyto obecně platné pedagogické principy:

Princip cílevědomosti

- je třeba jasně stanovit konečné i dílčí cíle
- tyto cíle dostatečně zdůvodnit
- cíle přiměřeně objasnit a vysvětlit vychovávanému jedinci (skupině)
- neujasnění vede ke ztrátě pedagogické práce, smyslu a významu této práce
- pedagog musí vědět, čeho chce ve výchově dosáhnout
- svěřence by pro tuto činnost měl dostatečně motivovat a dodržet pravidla postupu cílů
- je velmi obtížné v konkrétním výchovně-vzdělávacím procesu rozvíjet skutečně plně a mnohostranně

Princip soustavnosti a systematičnosti

- veškeré výchovné podněty musí být uspořádány do systému umožňujícího osvojování v logickém pořádku
- pedagogovo působení i činnost vychovávaného jedince musí být co nejsoustavnější
- náplň činnosti oddílů musí tvořit logický systém

Princip aktivity

- samostatná činnost jedince musí být preferována
- cílem je aktivizovat poznávací, citové a volní procesy jedince
- je nutné se opírat o zájem vychovávaného jedince a stimulovat jej vhodnou motivací
- pedagog soustavně vede dítě k aplikaci a praktickému využívání získaných vědomostí a dovedností
- vedoucí vychází ze aktivity dítěte, přemýšlení, poznávání, činností a zkušeností
- moderní pedagogika usiluje o rozvoj tvůrčího přístupu jedince ke skutečnosti

Princip názornosti

- je třeba vycházet ze smyslového nazírání předmětů a jevů skutečnosti a z jejich obrazů
- opírat se o dosavadní představy a zkušenosti vychovávaného jedince
- systematicky rozvíjet nazírací a představovací schopnosti
- zlaté pravidlo vyučování, je nutno vycházet z přímého názoru jedince
- je třeba postupovat od příkladů k formulaci pravidel a jejich ověření v praxi
- v praxi se uplatňuje jako nazírání předmětů a jevů v přirozených podmínkách, nazírání trojrozměrných a dvojrozměrných pomůcek, motorická názornost, schématická a symbolická názornost

Princip emocionálnosti (radostnosti)

- pedagog musí u vychovávaného jedince probouzet adekvátní citové prožitky
- opírat se o tyto prožitky
- udržovat trvale radostnou tvůrčí atmosféru
- děti by měli mít radost, že něco nového poznávají
- radostná nálada zvyšuje výkon, zlepšuje výsledky práce a snižuje pocit únavy
- týká se všech činitelů pedagogického procesu (pedagoga i vychovávaného jedince)

Princip uvědomělosti

- předávané poznatky se ve vědomí dítěte mají odrážet ve formě jasných představ přesných pojmů, soudů a úsudků
- zkoumané jevy musí vychovávaný promýšlet a vystihovat jejich podstatu
- získané vědomosti pak správně vyjadřovat i jazykově
- vychovávaný jedinec rozumí požadavkům na něj kladených a chápe jejich důležitost
- pedagog se zaměřuje na vyloučení mechanického osvojování skutečnosti, pouze memorování

Princip trvalosti

- jednou osvojené vědomosti, dovednosti a zájmy se musí vychovávanému jedinci stát trvalým majetkem
- v praxi je často podmiňováno pouze opakováním a procvičováním
- v první řadě však důsledkem zachování předchozích základních principů (přiměřené pracovní tempo, vhodný výběr učiva a emotivnost výchovné práce, vztah vychovávaného k vychovateli)

Princip přiměřenosti

- obsah, formy a metody výchovy musí být v souladu s věkovou vyspělostí a dosavadní úrovní jedince (ať už věkovou nebo vzdělanostní)
- je třeba zachovávat základní pravidla pedagogického postupu:
- od blízkého k vzdálenému, od známého k neznámému, od konkrétního k abstraktnímu, od snadného a jednoduchého k obtížnějšímu a složitějšímu
- pedagog musí znát věkové a individuální zvláštnosti vychovávaného jedince – je důležité zjišťovat stav dosavadních vědomostí a dovedností
- dodržovat individuální a diferencovaný přístup k jedinci

Princip jednotnosti (jednoty) výchovného působení

- jednota v požadavcích i přístupech všech učitelů a vychovatelů
- jde o spolupráci mezi vychovateli, učiteli a rodiči, organizacemi a institucemi
- učitel i žák si musí zachovat vzájemnou úctu, respekt a toleranci
- na základě vzájemných dohod udržovat jistý pedagogický konsenzus

Princip úcty ke každému člověku

- k výchově je nutné přistupovat s úctou a vážností ke každému jedinci bez rozdílu
- každého jedince je nutno si vážit, pomáhat mu, důvěřovat mu
- je třeba vést k sebeúctě a sebedůvěře a minimalizovat pocity sebedoceňování

Princip demokratického vztahu mezi vychovatelem a vychovávaným

- demokratická interakce mezi vychovatelem a vychovávaným jedincem založená na empatii a vzájemné důvěře
- podmínkou jsou dobré vztahy a radostná atmosféra
- učitel a žák jsou ve výchovně-vzdělávacím procesu partnery
- spolupráce, kooperace, podílení se na rozhodování, zachování pravidel

Princip opírání se o kladné vlastnosti vychovávaného

- vychovatel by se měl opírat o kladné stránky a pozitivní vlastnosti vychovávaného jedince
- pedagog musí motivovat vyzvedáváním kladných vlastností
- negativní stránky vychovávaného musí vychovávající citlivě potlačovat

Princip svobody

- žák má mít ve škole co největší svobodu ve svém jednání a chování
- tato svoboda však má být vymezena pravidly, na jejichž tvorbě se žáci podílí

Princip činnosti a tvořivé aktivity

- žáci se mají co nejtvůřivěji a nejaktivněji podílet na výchovně-vzdělávacím procesu
- tvořivost a aktivita jedince je možná pouze za předpokladu dobré motivace a přesvědčení žáků o účinnosti a uplatnitelnosti v reálném životě

Uplatňování a konkrétní využívání pedagogických principů

- o uplatnění nalézají pedagogické principy ve výchovně-vzdělávacím procesu
- o koncipování a plánování výchovně-vzdělávacího procesu › využití principů cílevědomosti, systematickosti, aktivity, uvědomělosti, trvalosti, přiměřenosti
- o organizační, materiální a personální zabezpečení výchovně-vzdělávacího procesu › dobrý pedagog vždy spojuje výchovu s potřebami života, využití principů uvědomělosti, spojení školy, skupiny, zájmového útvaru se životem
- o samotný výchovně-vzdělávací proces
- o nástroje objektivního posouzení výchovně-vzdělávacího procesu
- o při posuzování a hodnocení si klademe otázku nakolik je daná činnost cílevědomá, nakolik si pedagogové i vychovávaní uvědomují cíle, využití principů cílevědomosti, uvědomělosti, soustavnosti a systematickosti, přiměřenosti
- o otázky směřující k těmto kategoriím by si měl pravidelně klást každý vychovatel

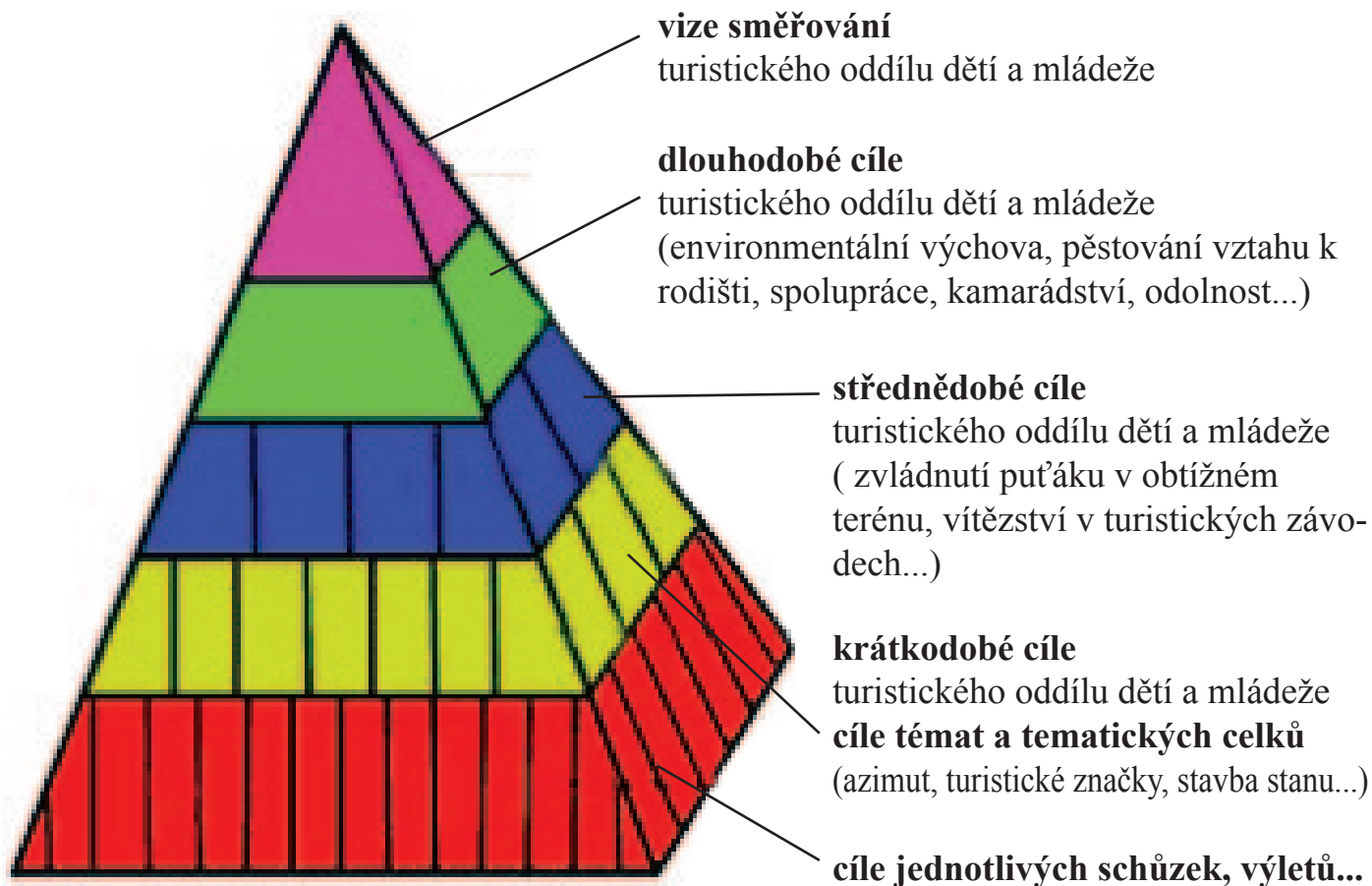
Za noci zimního slunovratu.
Včely, včelky, včeličky.

foto: V. Ondra

Hierarchie cílů výchovy a vzdělávání v turistickém oddílu dětí a mládeže

Pro názornost přikládáme následující graf, na kterém chceme zdůraznit, že pokud se uplatní při formulaci výchovných a vzdělávacích cílů výše zmiňované obecné pedagogické principy, vytvoří se hierarchická pyramida. Ta by měla být důvodem pro plánování jakékoli činnosti. Je zní totiž jasně patrné, že tímto způsobem práce se svěřenými jedinci dojde k osvojení nových poznatků, dovedností a rozvoji žádoucích rysů osobnosti na pevném základě.

Jen tak pro zamyšlení bychom dodali, že zjevně nejvíce záleží na pečlivé formulaci cílů toho předposledního a posledního patra naší virtuální hierarchické pyramidy cílů výchovy a vzdělávání. Z této formulace totiž například následně vyplyne typ oddílu, čili jakési jednotné zbarvení celé pyramidy. Poznáme, zda jde o prestižně orientovaný oddíl zaměřený na výkonnost svých členů, zda jde o prosté milovníky přírody a pohybu v ní, či zda jde ještě o něco jiného. Je jisté, že toto konečné zbarvení pyramidy nejvíce ovlivní nejdominantnější člen skupiny, většinou je jím hlavní vedoucí.

Je pochopitelně obtížné být při formulaci výchovných a vzdělávacích cílů konkrétnější, protože, i když je zaměření oddílů např. turistické, mohou být cíle jednotlivých turistických oddílů diametrálně odlišné, což způsobí, že i metody a formy pedagogického působení se následně hodně odlišují.

Kapitola o vizi

Vize je představa, vidění do budoucnosti. Neformuluje se pro dnešek, ale na léta dopředu.

Na příkladu našeho Turistického oddílu Nivnice bychom konkrétně ukázali, jak probíhalo a probíhá formulování našich vizí, tedy dlouhodobých a krátkodobých cílů. Nejprve vždy pochopitelně formulujeme dlouhodobé cíle. Od nich se následně odvíjí cíle ostatní – střednědobé a krátkodobé.

Dlouhodobé a krátkodobé cíle TOM Nivnice

Co se týče cílů dlouhodobých, tak vycházíme

A) z historických kořenů TOM Nivnice, které sahají až do roku 1956

B) zároveň se snažíme přizpůsobit požadavkům druhé dekády jedenadvacátého století.

Ad-A-

O založení TOM Nivnice a jeho výchovných cílech v prvních čtyřech desítkách let nejlépe vypoví slova jeho zakladatele, pana učitele Jiřího Stojana - Kida: „Skaut byl komunistama v padesátém roku zakázaný, tak sem v Nivnici v roce 1956 založil Skaut pod firmou turistůák. Byli sme vlastně dycky skauti, dělali sme ty samé věci, enom sme možná víc chodili a ináč sa jmenovali. A tak sem kamufloval pětatřicet rokú.“

Náplní činnosti je environmentální výchova spojení s přípravou dětí pro pobyt v přírodě na základech prožívání her zážitkové pedagogiky. Stavíme děti před tyto příležitosti: být členem týmu, mít kamarády, prožívat život naplno, žít dynamicky, aktivně, zábavně, zajímavě, rozvíjet se, růst.

Krátkodobé cíle založené na výše uvedených cílech dlouhodobých:

práce s mapou a buzolou – např. světové strany, buzola, orientace mapy, mapové značky, měřítko, výškové body, vrstevnice, čtení mapy, určení azimutu, pochod podle azimutu, určení azimutu na mapě, pochod podle mapy, přenášení bodu z mapy do terénu a z terénu do mapy, situační náčrt, náčrt pochodové osy, určení stanoviště na mapě, světové strany podle hodinek, slunce, poznávání souhvězdí.

tábornické dovednosti – např. stavba stanu, hygiena táboření, uložení věcí do batohu, výzbroj a výstroj pro družinu, uzlování, táborové stavby, nocleh v poli

práce s ohněm – zabezpečení ohniště, vaření na ohni, slavnostní ohně, rozdělání ohně bez papíru, rozdělání ohně bez zápalek, udržování tábořišť, znalost živé a neživé přírody, výchova k samostatnosti.

nebezpečí v turistice a první pomoc

Ad-B-

V posledních letech cítíme, že je čím dál větší problém děti pro činnost v oddíle získat a ještě větší je zaujmout je natolik, aby v oddíle pracovaly delší dobu a „přežily“ v něm i to nejzlomovější období svého vývoje, totiž pubertu.

I z tohoto důvodu jsme naše původní dlouhodobé cíle museli rozvinout. Snažíme se, aby děti pochopily, opět na bázi zážitkové pedagogiky, že jsou součástí jisté komunity (obce Nivnice, regionu moravského Slovácka) a chceme se, aby „svůj svět“ poznaly, cítily se být jeho součástí a v nejvyšším bodě i pomáhaly světu kolem sebe k rozvoji a hledaly v něm směr pro svůj vlastní život.

Krátkodobé cíle vyplývající z výše uvedených cílů dlouhodobých:

- udržování turistických tras
- oprava studánek

- organizování turistického pochodu Vandrácá 50
- příprava pohádkového lesa pro děti a rodiče z obce
- pokladové hry s nábojem poznání rodné obce
- pochopení historických souvislostí a následná participace na udržování výročních zvyků a obyčejů obce.

Příklad dobré praxe 1.

pochopení historických souvislostí a následná participace na udržování výročních zvyků a obyčejů obce:

Za noci letního slunovratu

*výprava k tajemnosti **d**omova*

*pátek 18. června 2010 ... Nivnice, u kaple Nejsvětější Trojice
spolupráce Nivnička a TOM Nivnice*

V zimě, po vydařené zimě-slunovratové vánoční besídce ve Vrbičkách, jsem si vysnil, že na letní slunovrat si odpoledne postavíme u Trojice stany, děvčata si upletou z lučních tráv a bylin věnečky, kluci vyrobí palice. Také, že si uděláme v trávě hostinu, přitančíme k vatře, kterou přesně se západem slunka podpálíme a v ní pak spálí děvčata své ozdoby a hoši palice. Těšil jsem se, že kolem ohně budeme zpívat, tančit a hrát hry, dokud nepadneme únavou, abychom ráno přivítali východ už LETNÍHO slunce.

A ono se to fakticky přesně takto událo.

Jen jsme nepočítali s tím, že Českým hydrometeorologickým ústavem bude pro Zlínský kraj vyhlášený stav nebezpečí z důvodu hrozby větrných

smrští. Oheň září do dále. Kolem Nivnice se všude okolo blýská. Ti, co u kaple spát ve stanech stejně nechtěli, dávno odešli. Děti, co spát ve stanech chtěly, jsme přinutili, aby je hned v podvečer sbalily a teď už hrají hry v turistácké klubovně a chystají se jít spát.

Je půlnoc. Oheň už hlídáme jenom s Jiřím, Ajkou a rodinkou Fuksovou, která svůj stan odmítla sbalit. Terezie i Rozárka spí těsně za dosahem plamenů a my si povídáme, popíjíme, hlídáme oheň a nakonec přes něj i skáčeme a pliveme plameny.

Je to úchvatný a magický pocit. Cítím, že vím, proč předky oheň vždy fascinoval.

Smršť nás záhadně obešla a až nad ránem se drobně rozpršelo. Ať žije LÉTO 2010.

Příklad dobré praxe 2.

pochození historických souvislostí a následná participace na udržování výročních zvyků a obyčejů obce:

Včely, včelky, včeličky

výprava k tajemnosti **d**omova

sobota 19. června 2010 ... Nivnice, včelařská chata v Lipinách
spolupráce Nivnička, TOM Nivnice a ZO ČSV Nivnice

Po slunovratově probdělé noci v turistické klubovně se již od časného rána neunavitelné děti z Nivničky a Turistáku honily po Stojanově hřišti za ringo kroužkem, zatímco my dospěláci jsme se shodli na tom, že nadcházející výprava za včeličkami do Lipin pro nás zřejmě nebude žádný med.

Hned u Josefka jsme odbočili ze silnice a vzali to napříč Horním polem. Bylo tam tak úchvatně krásně, že jsme se konečně definitivně probudili i my, a co víc, začali se do Lipin těšit. Naši dobrou náladu ještě podpořila SMSka od Blanky a Jožky Smetanových, která přiletěla z Lipin - ZAKLADNA HLASI: PRIPRAVENO! CIBULKA NA GULAS VONI :-)
STAVA JE NAMICHANA:-) SLUNCE SVITI:-)
TAK SA BRANTE!

Cenné na tom je především to, jak jsou rodiče z Nivničky ochotní udělat pro své děti něco navíc. Smetanovi totiž pro děti zorganizovali jak přednášku o včeličkách, tak také zajistili včelařskou chatu a veškeré zázemí. Díky! Tento odstavec o rodičích a o nezbytnosti, aby se sami podíleli na předávání lidové kultury svým dětem jistě podtrhne závěrečné konstatování, že už ráno s vedoucími vyrazily také některé maminky a odpoledne do Lipin na přednášku za námi dorazili mnozí další rodiče i prarodiče.

Poděkovat chceme i panu Zdeňku Gazdíkovi, včelaři a turistovi z první generace Stojanových kluků, kteří v roce 1956 zahájili slavnou éru nivnického turistického oddílu mládeže. Pan Gazdík se ochotně nabídl, že nám uvaří guláš.

Po krásné cestě do Lipin, výtečném gulášku a zajímavé přednášce pana Jiřího Sladkého o včelách na včelařské chatě jsme se dostali k lipinovým hrám, které jsme dětem, jako obvykle předem a neuváženě, slíbili. Ale nakonec to bylo parádně akční. Na modřučkém nebi žhnulo letní slunce a pod ním jsme váleli sudy, hráli nervíky a trávo-vou bitvu gentlemanů, při které jsem svými rozhodcovskými výroky děti natolik rozlítl, že se na mě vrhly a trávu mi nacpaly

všude. Ještě teď cítím, jak mě svědí celé tělo. Prošli jsme se i Lipinami. Nejmenší zaujali především pasoucí se koně a ty větší oblíbená tělocviková hra učitele Jiřího Stojana medvěd z dob našeho mládí. Spočívá v tom, že si Jiří utrhl metrový prut, potom počítal do dvaceti, přičemž děti měly vylézt tak vysoko na stromy, aby na nich nedosáhl. Schválně, zkuste hádat, co se dělo, když na někoho dosáhl... U včelařské chaty se zatím rozjela medovinová rodičovská párty, při které se povytahovaly staré dobré historky a přidaly i ty o Standovi Hložkovi na nedávné Polabské voničce. Zpívalo se, hrálo a nakonec někdo vytáhl vuvuzelu a všichni troubili. Když už byli všichni dostatečně „natrubení“ a krásně medoví, uznali jsme, že je nejvyšší čas jít domů. Stejně už byl večer.

Jedním ze základních principů, jak zprostředkovat lidovou kulturu nejmladší generaci, je nabízet dětem a mládeži řadu nejrůznorodějších podnětů a vytvářet tak množství situací, ve kterých děti získávají vlastní zkušenosti z přímého osahávání jednotlivých odvětví lidové kultury. Záměrem včeličkové výpravy k tajemnosti domova bylo, aby se děti poprvé blíže seznámily se domácím včelařstvím, jehož tradice je v Nivnici letos stoletá. Začala se tak rozvíjet spolupráce mezi turistickým a nivnickými včelaři. Doufáme, že včely zaujmou některé z dětí na celý život.

fota: V. Ondra

Příklad dobré praxe 3. pokladové hry s nábojem poznání rodné obce

Vkládáme pro dokreslení několik fragmentů z našich pokladovek. Převodli jsme je pro větší přehlednost z obrazovky počítače do textové verze.

Ovšem právě prostřednictvím počítače, mohly naši svěřenci i mimo schůzky ve svém volném čase prožívat dobrodružství během výprav po své obci a jejím okolí, svoji obec i její okolí zároveň poznávali z jiných, skrytějších stran a přitom využívali znalostí a dovedností, které nabyli v oddíle.

Jsm rádi, že můžeme konstatovat, že se naše pokladovky mezi dětmi i mimo TOM Nivnice po Nivnici šířily jako lavina a staly se velmi úspěšnými.

Úvod pokladovky:

Právě dnes začíná velká hra o poklad.
Co si představuješ pod pojmem poklad?

A co třeba kolo?

Nebo třeba toto?

Můžeš si představovat cokoliv. Na pokladu je nejdůležitější překvapení. Tak se nech překvapit.

Cesta k pokladu ale není jednoduchá. Každý se snaží poklad zamaskovat a cestu k němu co nejvíce ztížit.
Postupuj podle úkolů. Buď nejrychlejší a poklad bude TVŮJ

Hodně štěstí!

Zde najdeš několik úkolů a otázek.
Odpověď na otázky hledej po Nivnici.
Odpověď na otázku vždycky napiš do prázdného okénka a klikni na "Zkontroluj".
Na vyskakovacím okénku pak klikni na podtržené "Klikni sem" Dostaneš se k dalšímu úkolu.

První otázka zní.
Kolik jmen padlých je na pomníku před kostelem?

Zkontroluj

Křesťanská tradice obce:

Tobiáš a ryba

Proč je Tobiaš na nivnickém bočním oltáři sv. Anny zvěčněn s velkou rybou se dočteš v následujícím příběhu:

Tobiaš a ryba (stačí kliknout na barevný nápis a příběh se otevře v novém okně).

☀ hvězdná brána ☾

Nakresli Tobiaše, jak zápasí s rybou a chytá ji. Obrázek hned pověš v přední kostela na síť. Nezapomeň se podepsat celým jménem, uvést svůj věk a do kostela si vzít na pověšení kolíček na prádlo. U maličkých dětí stačí, když vybarví rybičku, kterou jim nakreslí někdo z rodiny. Prosíme, abyste před vyvěšením obrázek oskenovali či vyfotili a uložili si ho v počítači. V závěru pokladovky se vám to bude dost hodit.

Heslo, které tě pustí dál, je jméno anděla, který Tobiaše doprovázel. Vepiš ho do následujícího pole.

vojenská tradice obce - významní rodáci:

První nivnický vojenský příběh.

Podle vyprávění strýčka kostelníka Jana Mahdala (1909-2005), sloužil Nivničan Karel Smetana během první světové války ve vojenské ošetrovně. V této ošetrovně najednou začali z nevysvětlitelných příčin umírat zranění vojáci. Karel Smetana byl hlava přemýšlivá a nedala mu tato záhada spát. Jednoho dne se vydal

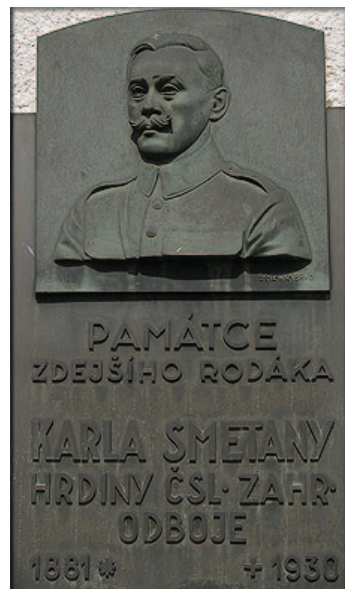
☀ hvězdná brána ☀

Heslem je tentokrát vojenská hodnost, kterou Karel Smetana dosáhl. Tuto informaci najdeš na pamětní desce jednoho z domů na ulici Pořadí. Obrázek této desky, pochopitelně s vymazanou hodností, přikládáme.

proti proudu řeky, u které polní lazaret (ošetrovna) ležel. Daleko od lazaretu objevil uprostřed řeky velký kráter po výbuchu granátu a v něm rozkládající se ostatky spousty vojáků.

Bylo jasné, že voda, kterou používají v lazaretu dole po proudu je z tohoto důvodu skažená a otrávená.

Karel Smetana byl za tento čin vyznamenán a povýšen.

Vojenská tradice obce - neznámé příběhy hrdinství:

Druhý nivnický vojenský příběh.

osvobozování Nivnice ... sobota 21.4.1945

Podle nivnické farní kroniky se konaly ten den hned dvě nivnické svatby. Platil už letní čas, takže tyto oddávky byly v 6 a v 7 hodin ráno. Každá měla svou mši. Při druhé svatbě začal nálet a bombardování horní části Nivnice, při kterém bylo zničeno nebo poškozeno 5 domů. Lidé byli odštělovaní palubními zbraněmi, bylo zabito 7 obyvatel a několik zraněných. Zápalné bomby podpálily jedno stavení a dělostřelecké granáty zničily také jedno a zabily jeho majitele. Členové sboru dobrovolných hasičů a zdravotní oddíl byli ve stálé pohotovosti a odnášeli raněné do domu lékaře. Krátce po 16. hodině byl další nálet. Byly zasaženy další domy a přední část kostela, střecha a klenba presbytáře. Rovněž fara, v jejíž sklepeš našlo útočiště okolo 100 osob. V týž den našli Němci na cestě mezi Nivnicí a Uh. Brodem ozubec z hřebů na ničení pneumatik aut, tedy sabotáž. Německý důstojník nařídil vyhlásit bubnem, bude-li se něco podobného opakovat, nechá vypálit 5 domů v místě nálezu. Nacisté zesílili hlídky a konali domovní prohlídky. V domě Bartka č. 684 na ulici Brodská prý Němci našli hřebíky z ozubce. Bartek byl označen za partyzána. Jeho dům a dva sousední z každé strany polili hořlavinou a zapálili. Obyvatelům poskytli 5 minut na záchranu života a majetku. Nikdo nesměl hasit. Karel Bartek se snažil zachránit útekem, byl však raněn a po krátkém pobytu v provizorní nemocnici na horní škole odvezen do Uh. Brodu, kde byl Němci bez soudu zastřelen.

ve sklepeš našeho domu v Brodě. Sovětská armáda se zastřelovala na Brod tím, že mířila na věž kostela. I proto první tři granáty, které do Brodu spadly, vybuchly u nás na dvoře, protože bydlíme za kostelem. Mezi výbuchy vyšel otec ze sklepa, aby se podíval, co se děje. Hned se vrátil s tím, že Němci ustupují z města. Najednou jsme uslyšeli lomoz na chodbě nad námi a do toho mužský hlas: „Pane důstojníku, pane důstojníku, já jsem to neudělal...“ Na to padl výstřel. Až nás vyhnali ze sklepa Rusové, viděli jsme na podlaze ležet mrvého muže. Až časem jsme se dověděli, že to byl Bartek z Nivnice...“

☀ hvězdná brána ☀

O tom, co se dělo s Karlem Bartkem v Uh. Brodě vyprávěl po letech klukům v Turistáku pan učitel Jiří Stojan: „26. dubna 1945 jsme byli s celou rodinou schováni

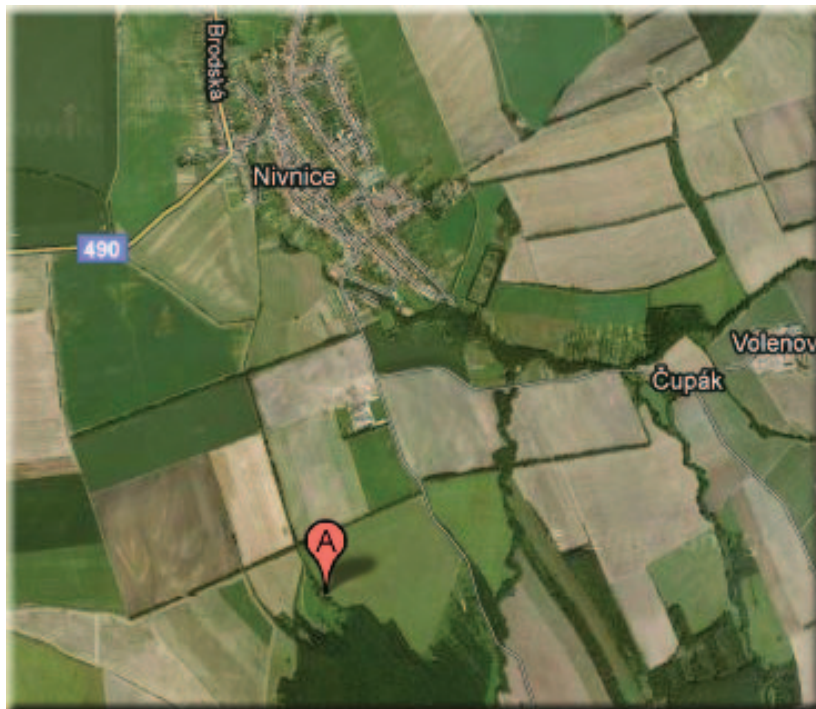
Heslo, které tě pustí dál, je věk, kterého se dožil Bartek K. Data jsou na tabulce pod vzpomínaným křížem na hřbitově.

Zajímavá a krásná místa v okolí obce:

A nyní zkusíme nejmodernější technologii.

Další úkol vás zavede na tyto souřadnice: +48° 57' 18.44", +17° 38' 47.71"

Stačí, když si je zkopírujete a vložíte do jakýchkoli stránek s mapami na webu. Výsledkem bude podobná mapa, jakou zde přikládáme. Cíl vaší výpravy bude šipkou či jinak výrazně označené místo. Tam se vydejte.

☀ hvězdná brána 🗺

Heslo je prvních pět písmen na cedulce, která je přibitá na chatě, ke které vás posílá mapa. Ta cedulka je napravo ode dveří.

Rozvoj čtenářské gramotnosti:

Vždycky když se Zelená příšera odvážila něčeho, co způsobilo ve Sluneční zátocě větší rozruch než obvykle, nedala pak o sobě několik dnů slyšet, jako by po svém činu odpočívala.

„Je jako krysa, probíhající z jedné díry do druhé,“ pravil Stopař. „Zaběhne-li příliš daleko, zaleze pak na delší dobu, než se odváží zase vyběhnout.“

A Stopař byl starý krysař, on znal krysí zvyky z jejich rozbitého dvorečku ve Staré čtvrti!

Ale ačkoliv Zelená příšera natropila v Sluneční zátocě již hodně vzruchu, největší poprask nastal přece jen tenkrát, když jednou večer pověsila na stožár zelený dopis, v němž skuhrala:

„Nehleďte mě mezi sebou. Do tří dnů a do tří nocí se vám zjevím. Zelená příšera.“

...

Najednou se dole od břehu ozval přidušený výkřik a pak hoši slyšeli Grizzlyho, jak ze sebe zmateně chrlí: „Hleďte tam – tam naproti v té mlze – nad řekou – tam – vidíte, tam přece, ve stráni – Rikitane... rychle...“

Hoši se k němu přitíhli i s Rikitane. Grizzly měl zřítelnic rozšířené, na čele mu stál pot a pravici ukazoval přes řeku vzhůru do zamžené stráni. „Viděl jsem

tam zelené světlo, chvílemi se ztrácelo a zase objevovalo. Jak jsem začal volat, zmizelo.“

„To byla Zelená příšera!“ pronesl temně Vilík.

☀ hvězdná brána 🗺

Nebudu se vás ptát ani na název knihy, ani na jejího autora. Kniha se jmenuje Hoši od Bobří řeky a napsal ji Jaroslav Foglar - Jestřáb. Já se zeptám na něco jiného. Při jaké příležitosti odhalil Stopař KDO je Zelená příšera. Je to významná událost každého léta... Heslo je v 1. pádě jednotného čísla

Literatura:

JŮVA, V. sen. a jun. Úvod do pedagogiky. Brno: Paido, 1999.

POSPÍŠIL, R., VLČKOVÁ, K. Úvod do pedagogiky. ELPORTÁL, Brno: MU Brno, 2006. s. 88. ISSN 1802-128X. <https://is.muni.cz/auth/elportal/studovna.pl>.

PRŮCHA, J. Přehled pedagogiky. Praha: Portál, 2000.

MIŠKAR, J., ONDRA, V. Hold Jiřímu Stojanovi – Kidovi, Nivnice, 2006.

internetové stránky TOM Nivnice, www.tomnivnice.net